

ÜLI PILASLEHT
EESTI ÜLIÕPILASKONNA HÄÄLEKANDJA
XX AASTAKÄIK

1936

**PEA- JA VASTUTAVTOIMETAJA: VALTER PÄRTELPOEG. TEGEVTOIMETAJA:
JAAN OTS. TOIMETUSE LIIKMED: A. ELIASER / H. TÕNISSON / H. KOKK /
H. VALGERIST-SITSKA.**

VÄLJAANDJA: TARTU ÜLIÕPILASKONNA EDUSTUS.

Sisukord.

	Lk.		Lk.
Aatomitepurustus. V. Adams	5	Meie kirjanduse positsioonist Raamatuaasta pu- hul. H. Paukson	78
A. Jaakson — uus Haridusminister	184	Meie tulevases vabadusmonumendist ja selle asu- kohast. K. Lüüs	276
Amerikanismist. A. H. Tammsaare	336	Meie üliõpilaskonna valmisolekust rahvusliku lõö- gijõuna. J.	222
Auhinnatööde teemad 1936	20	Muljeid Berliini üliõpilaslaagrist. R. K.	246
Auhinnatööde teemad 1937. a.	434	Muljeid inglise üliõpilaste suhtumisest poliiti- kasse. A. Oras	45
Austria üliõpilaskonna reformist. H. Gross	392	Muljeid ja tähelepanekuid Ungarist	138
Eesti Akadeemiliste Naiste Ühingu 10. a. juu- beli puhul	404	Mälestusi Soome akadeemiliste karsklaste suur- pidustustelt. Al. Loothing	442
Eesti Naisüliõpilaste Selts 25-aastane. E. Änilane	384	Märkmeid rahvusluse propagandast. Loomet Laja	41
Eesti keele õpetusest ja Eesti huvidest Poolas. V. Ernits	168	Märkmeid tehnilisest haridusest Inglismaal. Ver- ner Käpp	308
Eestlaste olukorrast Lätis. V. P.	134	Mõlgutelmi ja tõiku Eesti-Soome suhteist, eriti üliõpilaslikest. Juh. Viiret	436
Eesti meeskond rahvusvahelises spordiüliõpilaste laagris Berliinis. H. Mark	245	Mõtteid meie arhitektuurist. Manivald Loite	290
Ehitame Soome silda. N. Pöder	294	Mõnda Oxfordist. Ants Oras	338
Elujooksikud. Vilmar Adams	74	Mõtteid tehnilise ja humanitaarala inimese koos- tööst. Karl Jögise	284
E. V. Tallinna Tehnikainstituudi avamise puhul. P. Kogermann	230	Mõtteid üliõpilaskonna Edustuse reformist. M. Haavisto	71
Friedebert Tuglas siis ja nüüd. L. Künnapas	81	Naiste hariduse probleem. M. Otsason	443
Heitlus kõrgema tehnilise hariduse korralduse ümber	86	XIV Edustuse töötulemusi. E. K.	165
Helsingi Tehnikaülikooli Üliõpilaskonna 15. aasta- päeva pidustustelt	301	Noor-Ungari murrang. Elemér Virányi	202
Haridus ja töö. Paul Viiding	237	Olukorrast üliõpilaskonnas. V. —s	414
Hõimuliikumise mõte. M.	204	Organiseeritud ja organiseerimata üliõpilaste osa Üliõpilaskonnas. V. Pärtelpoeg	383
Inseneride tegevuse väljavaateid. O. Lubi	302	Oxfordi ja Cambridge'i üliõpilaste seisukohti sõjaküsimuses. Jüri Adila	142
Isad ja pojad — valeisad ja sobikud. Vilmar Adams	102	Paar märkust Soome-Ugri kongresside korralduse kohta. V. Ernits	205
Kahetüübiline rahvus ja Tartu ning Tallinna. Magnd.	148	Pereat tristitia! T. Grünthal	229
XXI SELL-Keskbüroo istung. Ed. Sitska	418	Prof. dr. V. Vadi kõne prof. Siegfried Talviku kalmumonumendi kattest vabastamise puhul	375
Kas eesti üliõpilane on puudulikult arenenud. N. Kaasik	441	Prorektor H. Kruusi semestriavakõne	233
Katsaus Yhteistoimintaan. V. Tuompo	277	Purilend. H. Ruubel	312
Keskbüroo istungite osa Sell'i töös. Ed. Sitska	167	Raamatu-aasta romaanide üliõpilaskujude puhul. Paul Viiding	105
Kodumaa hiiklusoludest. Aarne Raidna	309	Raamatuaasta saavutusist. H. P.	47
Kodumaa raadiotööstuse tekkimine, areng ja tule- viku väljavaated. V. Tamera	295	Raamat ühiskondliku tegurina. Magnd.	170
Korp! Frat. Tartuensisel sõprusleping. H. Tam- memägi	82	Rahvahäletuse selgitustöö Akadeemilise Kõne- komitee tegevusest. J. K.	127
Korp! Rotalia konvendimaja õnnistamise puhul	387	Rahvakirjanduse rünnak. Paul Viiding	144
Korp! Tehnola 1921—1936. Oskar Lubi	272	Rahvasteliidu Vaimse Koostöö Komisjon ja üli- koolid. N. Kaasik	73
Korp! Tehnola 15-dal aastapäeval. E. Leetmaa	269	Rahvuslikust mõõdupuust Kalevipoja juures. Juhan Käosaar	9
Korp! Vironia ja korp! Velecja sõpruslepingu sõlmimine 24. veebr. Varssavis. K. Päril	76	Rahvuslus teelahkmel: Müüt või realiteet. M.	241
Kõrgema hariduse omandamisvõimalustest Lon- donis. J. Adila	172	Rahvusvahelise Akadeemiliste Naiste Liidu kong- ress Krakovis. V. Poska-Grünthal	251
Kõrgema tehnilise hariduse korraldamise küsimu- sest. E. M.	69	Riigivanema kõne	30
„Kõrvakiilud“. J.	53	Riigivanema kõne Tehnikainstituudi avamisel	232
Kümme aastat setu rahvaluule kogumist.	110	Riigivanem kõrgema hariduse probleemidest	334
Liivi rahvamaja küsimusest. Heino Sein	10	Rootsi-Balti akadeemilisest koostööst. Ake Adlers	382
Loomingu psühholoogilisi märkmeid. R. Hallimäe	49		
„Majapidamine“ Helsingi soome üliõpilaskonda- des. Erik Suurvälil	17		
Meie akadeemilisest ühistegevusest. H. N.	136		

Segakooriga Helsingis hõimupäeval	Lk. 405
Soome-ugrilaste algkodu küsimusest viimaseaja arkeoloogiliste leidude valgustusel. R. Indreko	422
Soomlase mõtteid Eesti iseseisvusest. L. Hakulinen	193
Soome-Ugri kongressiks. K. Päril	192
Soome-Ugri üliõpilaskondade ülesandeist. V. Ernits	198
Soome Vabariigi aastapäeva ja president P. E. Svinhufvudi 75. sünnipäeva puhul. H. Sein	415
Soome üliõpilaskarsklasi külastamas. Al. Looring	250
Sporidipoliitika ja meie üliõpilassport. A. Reisner	133
Sõjakultuurist ja kultuurisõjast. R. A.	351
Talispori hooaja algul. Askalane	425
Talipühad põhjamaades. Melanie Kees	426
Tartu haritlaste protest-telegramm 1906. a. Al. Looring	396
Teaduslikust tööst ja selle populariseerimisest mujal. R. Indreko	104
Tehnikainstituudi rektori jutul	249
Tehnikateaduskonna üleviimise motiivid	185
Tehnikaüliõpilane ja välispraktika. T. Randvee	304
Tervitusi Soome-Ugri Kultuurkongressile Poolast. Waceav Ciechalsky	217
Tähelepanekuid Soomest. Salme Sinimets	426
Täiendavaid mõtteid ehitaja seisukohalt. T. Randvee	303
Tähelepanu ka Petserimaale. P. Vahi	218
Tänapäeva Ungari noorus. Istvan Csekey	197
Uudse rassismi teaduslikud alused. I. H. T.	175
Uue itaalia keele lektori jutul	424
Uuel aastal. V. Pärtelpoeg	1
Uus hõimuorganisatsioon Soome-Eesti suhteid parandamas	187
Ungari kultuurilised sidemed Eesti ja Soomega. Ivan Nagy	194
Ungari üliõpilaskondlikust rakingust. Béla Kálmán	200
Vita Nostra	299
Vabariigi 18. aastapäevaks. H. Sein	34
Vaimse koostöö konventsioonid. N. Kaasik	420
Vahetatud üliõpilasena Poolas. R. Koort	393
Valgus pimeduses. Harri Haamer	413
Varsinaissuomalainen Osakunta 30. aastapäeva puhul. R. V. Pöder	141
Veel rahvuslikust kirjandusest. J. Käosaar	109
Veel Tartu üliõpilaste erikeelest. Valter Niilus	52
V Soome-Ugri Kultuurkongress. H. Sein	117
15 aastat. R. Jaanus	270
15. märts ja Ungari. Magda Herger	101
54 laureaati	429
Võidupühal. H. Oidermaa	190
Võidupüha on eestluse võitude püha	190
Välismaa üliõpilaste klubi Warssavis	441
Üldjooni 1905. a. liikumisest Tartu Üliõpilaskonnas. A. Looring	365
Ülevaade vilistlaspere lõputöödest. V. Seidra	287
Ühest surevast hõimust. V. Niilus	220
Üliõpilane ja kodukaitse. A. Peel	37
Üliõpilane ja poliitika. A. Piip	44
Üliõpilaste rahutused Varssavis. A.	88
Üliõpilaselu Cambridge'is. Ronald Seth	361
Üliõpilaskonna korraldusest teistes maades. H. Paalmann	339
Üliõpilaselu korraldusest teistes maades. H. Paalmann	389
Üliõpilaselu korraldusest teistes maades. H. Paalmann	416
Üliõpilaskonna algatus haritlaskonna organiseerimiseks	119
Üliõpilaskonna Edustuste pädevusest. A. Eliaser	349

Üliõpilaskonna märgukiri Riigivanemale	Lk. 86
Üliõpilaskond seisab reformide ees	252
Üliõpilaskond teaduskondade alusel. M.	347
Üliõpilasmaja küsimus. Loomet Laja	12
Üliõpilasmütsi küsimusi Soomes. A. Pals	111
Üliõpilasorganisatsioonid — Eesti arenguloo nurkakivid. Edg. V. S.	3

Luuletused.

Isamaa laul. Vilmar Adams	29
Jõudu Sulle. Vilmar Adams	189
Kevad. K. Kailu	297
Kool. Betti Alver	341
Sügis. K. Kailu	293
Vanad noored. Gustav Suits	333

Nekroloogid.

Dr. és. sc. Jaan Kalviste †	376
Dr. Marta Sauga-Jakobson †	407
Drnd. med. vet. Kosti-Nestor Peltonen †	186
Korp! Tehnola lahkunud kaasvennad †	283
Prof. dr. H. Kulli mälestades	439
Prof. dr. med. K. Konik †	235
Prof. Eduard Tennmann †	438
Stud. jur. Paul Tuuling †	90
Stud. med. Enn Eliste †	237
Valler Leevaldi mälestuseks. I. Tõnisson	236

Vested.

Aatomi jahvatajad. Civetta	89
Daam, raamat ja autor. A. J.	56
Habe rasvas. Civetta	48
Korter. Ugalensis	259
Külalisõhtu. Ugalensis	369
Lühike Soome-Ugri hõimude esiajalugu. Kongivere	217
Lugu haritlastest. Teo Ibcus	306
Maha kultuur! Elagu haridus. Kongivere	139
Mis võib Naatsaretist head tulla! Kongivere	107
Tudengi kevadmured ja koduülikool. Civetta	121
Tudengite eluvõõrast haridusest ja ülejõu clamisest. Kongivere	180
Tänavapoliitika. Rutt	240

Kirjandus ja arvustus.

A. Sanga luuletuskogu: „Üks noormees otsib õnne“. B. Kangro	155
A. Hint: Vatku töölas. B. Kangro	223
Isa ja pojad. Jaan Oks	395
Leida Kibuvits: Manglus Sepapoeg. L. K.	260
Leo Anvelt: „Elu hirm“. M. Osche-Otsason	187
Mõtteid kolme dramatiseeringu ja ühe näidendi juurde. L. Künnapas	257
„Raamatu osa Eesti arengus“. R. Põldmäe	24
Ühe segase raamatu puhul. Alma Kaal	156

Kunst.

Eduard Viiralt'i tööde näitus	112
Järeilmärkusi Eduard Viiralt'i näitusele. H. Paukson	182
Üliõpilaselu kunstis 50 a. tagasi ja tänapäeval	254

Teater.

	Lk.
Esimene Eesti segakoori laul „Vanemuises“ P. Avarsoo	11
Helsingi Polütehnikumi Koori külastuskontsert Tartus. R. Heliste	55
Komöödia noortest, noortele ja noorte poolt. L. Künnapas	123
M. Pagnol'i: „Elu aabits“. A. Suik	444
Märkmeid „Vanemuise“ ja „Draamastuudio“ eten- dustelt. L. Künnapas	122
Tammsaare: „Kuningal on külm“. H. Tillemann	445
„Vanemuise“ kevadise teatrihooaja esimesi eten- dusi. L. Künnapas	60

Sport.

Eesti spordi võimas sügisfinaal	369
Läti naiskorporandid võistlesid Tartus	408
Naiskorporantide võistlusmatk Riiga	91
Sportiteated	62
Üliõpilaskonna käsipalli esivõistlused lõppesid	154
Üliõpilaskonna käsipallimeistrid selgumas. Hg.	97
Üliõpilaskonna käsipallivõistlused	124

Akadeemiline kroonika.

Akadeemilisi teateid 26, 66, 98, 128, 163, 188,	
224, 262, 315, 379,	411
CIE teateid 61, 127, 158,	409

Lk.

	Lk.
Edustuse koosolekuid	63, 97, 126, 161, 261
20. SELL-Keskbüroo istung. Ed. Sitska	157
VIII SELL-i konverents	183
Luuakse akadeemiline liit	152
Organisatsioonide elu	28, 64, 264
SELL-i teateid	22, 159, 410
Tehnika Instituudi teateid	263, 380, 412
XV Edustuse valimistulemused	91
Ülikooli Nõukogu seisukoht Üliõpilaskonna re- formi küsimuses	376
Ülikooli tegevuse aruanne	438
Üliõpilaskond ajutise juhatuse juhtimisel	377

Mitmesugust.

Ankeet	14, 83, 114, 146, 208, 352
Audiatu et altera pars. R. E.	180
Mujalt veergudelt 19, 58, 93, 120, 153, 253, 373,	401
Näitus „Raamat ja naine“. M. Osche-Otsason	95
Näiteid korp! Tehnola vilistlaspere lõputöödest „Paallse“ lõpetajate tööde näitus. H. Valgerist- Sitska	406
Paar vastust Soome „Ylioppilaslehti“le“. V. P.	153
Tehnikateaduskonna poleemikat	150
Tehnikateaduskond Tartus †	151